

Nr 130

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om tillägg till lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse; given Stockholms slott den 1 april 1960.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till lag om tillägg till lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse.

GUSTAF ADOLF

Gunnar Lange

Propositionens huvudsakliga innehåll

I syfte att underlätta koncernbildning inom försäkringsväsendet föreslås viss uppmjukning av nuvarande förbud mot tillskott av apportegendom vid ökning av försäkringsaktiebolags aktiekapital genom nyteckning av aktier.

Förslag

till

Lag**om tillägg till lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse**

Härigenom förordnas, att till lagen den 17 juni 1948 om försäkringsrörelse skall närmast efter 58 § fogas en ny paragraf, betecknad 58 a §, av följande lydelse.

58 a §.

Äsyftas med ökningen av försäkringsaktiebolags aktiekapital att förvärva mera än hälften av aktierna i annat försäkringsaktiebolag eller, om aktier med olika röstvärde finnas, så många aktier, att röstetalet för dem utgör mera än hälften av röstetalet för samtliga aktier, äger försäkringsinspektionen medgiva, att betalning för ny aktie må erläggas med aktie i sistnämnda bolag samt att teckning av de nya aktierna sker med villkor härom.

Har försäkringsinspektionen lämnat medgivande enligt första stycket, skall företrädesrätt enligt 50 § till teckning av de nya aktierna icke tillkomma förutvarande aktie. Vad i 53 § andra stycket stadgas skall icke tillämpas i fråga om aktieteckning med villkor som inspektionen medgivit.

Beslut om ökning av försäkringsaktiebolags aktiekapital med sådant villkor rörande teckningen av de nya aktierna som avses i första stycket skall, utöver vad som föreskrives i 45 § första stycket, innehålla alla om aktieförvärvet och koncernbildningen träffade bestämmelser. Vad i 45 § första stycket 5. stadgas föranleder ej därtill, att värdet av aktie, som skall tillskjutas, i ökningsbeslutet uppskattas till visst penningbelopp. Förslaget till ökningsbeslutet eller, om styrelsen fattat beslut enligt 58 §, ökningsbeslutet skall, när det enligt 44 § andra stycket hålles tillgängligt för aktieägarna och framlägges å bolagsstämman, vara åtföljt av försäkringsinspektionens medgivande. Medgivandet skall jämväl i avskrift fogas vid teckningslistan och angivas i den förteckning, som enligt 48 § tredje stycket skall upptagas i teckningslistan. Anmälan enligt 57 § 1 och 2 mom. skall innehålla dels uppgift å den egendom, som tillskjutits, och det antal aktier, för vilka tillskott skett, dels ock försäkran att den anmälda inbetalningen på aktiekapitalet, där den ej fullgjorts genom sådant tillskott, blivit verkställd genom betalning i penningar eller därmed enligt 331 § jämställd betalning eller ock genom kvittning mot skuld till aktietecknare. Därvid skall angivas huru mycket som guldits genom betalning och huru mycket som guldits genom kvittning; och skall, där kvittning skett, tillika försäkras, att kvittningen icke länt till nackdel för bolaget eller dess borgenärer.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet å Stockholms slott den 18 mars 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, fråga om *viss lagändring i syfte att underlätta koncernbildning inom försäkringsväsendet* samt anför.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 januari 1960 har *försäkringsinspektionen* tagit upp frågan om möjligheterna enligt nuvarande lagstiftning för försäkringsaktiebolagen att genom sammanslagning av bolag eller koncernbildning skapa större företagsenheter.

Inspektionen erinrar om att utvecklingen på försäkringsområdet under senare år både i Sverige och utlandet kännetecknats av en allt större benägenhet hos försäkringsbolagen att genom sammanslagningar och koncernbildningar skapa större företagsenheter. Orsakerna härtill är flera. Sålunda har de kontorstekniska hjälpmedlens utveckling alltmera accentuerat stor-driftens fördelar. Större företag har större möjligheter att finansiera exempelvis dyrbara elektroniska databehandlingsmaskiner och att till fullo utnyttja dessas kapacitet. Maskinerna gör att det numera är möjligt att sköta och bearbeta mycket stora försäkringsbestånd. Särskilt inom sådana grenar, där försäkringarna är många men okomplicerade till beskaffenheten, kan därför ur rationaliserings- och effektivitetssynpunkt vinster göras genom att man slår ihop flera bolag till ett eller nära samarbetar i koncernform. Även beträffande huvudkontors- och fältorganisationerna kan åtminstone på lång sikt fördelar erhållas genom sammanslagning av likartade avdelningar.

Försäkringsinspektionen påpekar även att större enheter innebär större täckningskapacitet och därmed mindre beroende av den internationella marknaden. Detta är av betydelse i atom- och jetåldern, då värdeanhopningarna och därmed försäkringssummorna tenderar att bli allt större. Genom sammanslagning eller koncernbildning ökas också möjligheterna att an-

ställa högt kvalificerad personal, där sådan behövs. Inspektionen framhåller även den konkurrens från utländska företag med stora resurser, som kan aktualiseras allt eftersom planerna på ökat ekonomiskt samarbete i Europa förverkligas. Ju effektivare de svenska bolagen är, desto större möjligheter har de att hävda sig i denna konkurrens.

Inspektionens skrivelse utmynnar i förslag om viss utvidgning av möjligheterna enligt nuvarande lagstiftning att skapa koncerner inom försäkringsväsendet. Vid skrivelsen fogat författningsförslag torde få såsom bilaga (*Bilaga A*) fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende. Innan inspektionens förslag närmare redovisas torde redogörelse få lämnas för de bestämmelser i lagen om försäkringsrörelse, som i detta sammanhang är av betydelse.

Gällande rätt. Lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse saknar motsvarighet till den allmänna aktiebolagslagens regler om fusion. I stället upptager försäkringsrörelselagen i 295 § bestämmelser om överlåtelse av ett försäkringsbolags försäkringsbestånd till annat försäkringsbolag, varigenom öppnas möjlighet till sammanslagning av försäkringsbolag. Avtal om överlåtelse skall enligt lagrummet godkännas av bolagsstämman i det överlåtande bolaget och får icke verkställas utan försäkringsinspektionens tillstånd. För att en sammanslagning av två företag skall komma till stånd förutsätts, att hela försäkringsbeståndet överlåtes och att därefter likvidation sker av det överlåtande bolagets återstående aktiva och passiva.

Det är vidare att märka, att de möjligheter, som aktiebolagslagen erbjuder till koncernbildning genom nyemission, icke står försäkringsaktiebolagen till buds. När det gäller sammanslagning av vanliga aktiebolag är nämligen en ofta anlitad utväg att det ena bolaget utökar aktiekapitalet medelst nyteckning av aktier och mottager aktierna i det andra bolaget som betalning för de nya aktierna. Ett sådant förfarande är för försäkringsaktiebolagens del uteslutet till följd av de i 8 § tredje stycket och 46 § försäkringsrörelselagen upptagna förbudet mot apportbildning, dvs. att aktietecknare likviderar tecknade aktier med annan egendom än penningar, s. k. apportegendom.

Förbudet i 8 § tredje stycket mot tillskott av apportegendom avser betalning för aktier, som tecknas i samband med bildandet av ett försäkringsaktiebolag. Undantag från förbudet förekommer endast för kvittning, som bolagets styrelse enligt 36 § för visst fall kan medgiva, och för vissa betalningssätt, som enligt 331 § anses jämställda med betalning i penningar. Motsvarande förbud mot apportbildning gäller enligt 46 § även vid ökning av aktiekapitalet genom nyteckning. Även i detta fall kan styrelsen, enligt 55 § andra stycket, medge kvittning, varjämte 331 § äger tillämpning.

I försäkringsinspektionens skrivelse redovisas närmare bakgrunden till det i försäkringsrörelselagen intagna förbudet mot apportbildning. Inspektionen anför.

Genom 1903 års lag om försäkringsrörelse fick försäkringsbolagen sin första fullständiga specialreglering i vad avser de bolagsrättsliga förhållandena. Före denna lags ikraftträdande hade, i brist på särskilda bestämmelser för försäkringsaktiebolag, de flesta av reglerna i den allmänna aktiebolagslagstiftningen tillämpats även på sådana bolag. För de vanliga aktiebolagen har tillskott av apportegendom varit uttryckligen tillåtet i lagstiftningen alltsedan tillkomsten av 1895 års lag om aktiebolag. För försäkringsaktiebolagens del innebar 1903 års lag att den möjlighet till apportbildning, som 1895 års aktiebolagslag medfört även för dem, icke längre stod till buds. I 15 § 1903 års lag stadgades nämligen, att stiftare eller annan icke fick bevinga sig att »tillskjuta annat än penningar eller eljest åtnjuta särskild förmån eller rättighet». Såsom motivering för denna ståndpunkt anförde föredragande statsrådet i propositionen: »14 § i aktiebolagslagen har synts mig icke böra utan vidare öfverföras. Den i nämnda lagrum uttalade rättsats, att aktieteckning med villkor eller förbehåll principiellt icke är förbjuden, torde näppeligen lämpa sig för försäkringsaktiebolag. Å ena sidan lär nämligen dessa bolags tillkomst icke gärna vara beroende t. ex. af rätt för aktietecknare att i stället för penningar tillskjuta gods af ett eller annat slag, och å andra sidan torde för ett försäkringsaktiebolags betryggande verksamhet erfordras kontant kapitalbasis.»

Försäkringsinspektionen fick efter en jämförelsevis kort tid i uppdrag att företa en revision av 1903 års lag. I skrivelse till Konungen den 22 februari 1916 överlämnade inspektionen ett förslag till helt ny lag om försäkringsrörelse. I detta förslag medgavs i vissa fall tillskott av apportegendom för försäkringsbolagens del. I motiven till förslaget påpekade inspektionen att i 1903 års försäkringslag beträffande aktiekapitalet genomförts den principen, att kontant betalning av aktierna alltid skulle ske. Efter att ha betonat, att detta avvek från motsvarande stadgande i aktiebolagslagen och citerat föredragandens ovan återgivna uttalande i frågan, tillfogade inspektionen: »Ehuru detta uttalande i allmänhet torde äga giltighet, finnes dock ett fall, då möjlighet att göra tillskott i annat än penningar bör beredas aktietecknarna, nämligen då ett bolag bildas eller kapitalökning sker för övertagande av ett annat försäkringsaktiebolags rörelse. I dessa fall synes utan olägenhet aktieteckning kunna få ske med villkor att såsom likvid tillskjuta aktier i det försäkringsbolag, vars rörelse är avsett att övertagas. Liknande stadgande har influtit i banklagen vid övertagande av bankbolags rörelse.»

Ett på inspektionens skrivelse grundat förslag till ny lag om försäkringsrörelse förelades genom proposition 1917 års riksdag. I sitt utlåtande över denna proposition anförde lagutskottet bland annat, att den föreslagna ändringen av apportreglerna var av formellt slag. Utskottet påpekade, att lagförslaget allmänna syfte var att med bibehållande i allt väsentligt av de grunder varpå 1903 års försäkringslag var byggd bringa försäkringslagstiftningen i överensstämmelse med de principer, som faststälts genom lagen om aktiebolag den 12 augusti 1910 och lagen om bankrörelse den 22 juni 1911. Den omarbetning, som av sådan anledning vidtagits, var huvudsakligen av formell natur, och endast i vissa mindre viktiga hänseenden hade ändringar i vad som hittills gällt föreslagits.

Propositionen bifölls av riksdagen, och den 25 maj 1917 utfärdades en ny lag om försäkringsrörelse. I 9 § av denna lag uttalades som huvudregel att för aktie icke fick tillskjutas annat än pengar, och att stiftare icke fick förbehålla sig eller annan särskild förmån eller rättighet. I 110 § gjordes emellertid följande viktiga modifikation: »Bildas försäkringsaktiebolag eller ökas dylikt bolags aktiekapital för övertagande av annat försäkringsaktiebolags rörelse, må andel i vad bolaget sålunda skall övertaga utgöra vederlag för

aktie i bolaget samt teckning ske med villkor, att sådant tillskott skall få göras.»

När 1942 års försäkringsutredning fick i uppdrag att göra en översyn av försäkringslagstiftningen blev frågan om apportbildning åter aktuell. I sitt betänkande med förslag till ny lag om försäkringsrörelse (SOU 1946: 34, s. 245) redogjorde utredningen för frågans behandling i de föregående försäkringslagarna och tillade: »Den möjlighet, som i gällande försäkringslag beretts aktietecknare att i vissa fall göra tillskott i annat än penningar, torde hava visat sig praktiskt betydelselös. Redan detta är ett motiv att icke bibehålla regeln. Principiella skäl peka i samma riktning. Ett bibehållande av möjligheten till apportbildning synes kräva — i konsekvens med den nya aktiebolagslagens regler — en anordning för offentlig kontroll rörande värderingen av apportegendomen. Försäkringsutredningen har, i överensstämmelse med vad nyss anförts, i förslaget icke upptagit regler i sådant syfte. Tvärtom innehåller förslaget uttryckligt förbud mot apportbildning.»

Den nu gällande 1948 års lag om försäkringsrörelse har utformats i enlighet med utredningens förslag.

Försäkringsinspektionens förslag. Inspektionen påvisar inledningsvis hur de vägar, som gällande lag erbjuder i fråga om sammanslagning av företagsenheter eller koncernbildning är förenade med bestämda olägenheter. Vad gäller den i 295 § anvisade metoden för sammanslagning av försäkringsbolag erinrar inspektionen om att ett bolag, som överlåtit hela sitt bestånd av försäkringar, är skyldigt att träda i likvidation. Detta har till följd, att metoden inte är lämplig i alla fall. Likvidationen kan nämligen medföra icke avsedda konsekvenser i form av kapitalavtappning m. m. I varje fall om det likviderande försäkringsbolaget är aktiebolag går detta bolags egna kapital (inklusive eventuella dolda reserver) genom utskiftning till aktieägarna förlorat för den sammanslagna enheten. Är det egna kapitalet i det likviderande bolaget av betydande storlek, medför nämnda förhållande, att det ej är lämpligt att genomföra sammanslagningen, eftersom den nya enheten i fråga om kapitalstyrka skulle bli avsevärt svagare än de ursprungliga två bolagen tillsammans.

Av samma skäl är det enligt inspektionens mening ej heller alltid möjligt att åstadkomma sammanslagning eller koncernbildning på så sätt att det ena bolaget inköper aktierna i det andra. Särskilt om det gäller inköp av större företag skulle nämligen detta tillvägagångssätt betyda att en mycket stor köpeskillning måste utbetalas.

En naturlig väg för sammanslagning av försäkringsaktiebolag eller för koncernbildning av sådana bolag är att det ena bolaget gör en nyemission och använder de nya aktierna till att byta till sig aktierna i det andra. Inspektionen erinrar om de nyssnämnda förbuden mot tillskott av apportegendom och framhåller att denna väg, som ofta tillämpas när det gäller vanliga aktiebolag, till följd av förbuden är utesluten när fråga är om försäkringsaktiebolag.

Försäkringsinspektionen tar upp frågan om anledningen till att försäkringslagstiftningen på ifrågavarande punkt avviker från vanliga aktiebolagsregler och anför, att tydligen två skäl var vägledande när förbudet på

förslag av 1942 års försäkringsutredning återinfördes i lagstiftningen. Det ena skälet innefattade att frågan skulle vara praktiskt betydelselös. Såsom redan framgått är så icke längre fallet. Det andra skälet var att man för de allmänna aktiebolagen infört en anordning för offentlig kontroll rörande ap- portegendomens värdering. Då försäkringsbolagen står under tillsyn av försäkringsinspektionen, torde enligt inspektionens mening den enklaste och samtidigt rationellaste lösningen vara att göra tillskott av ap- portegendom beroende av inspektionens medgivande. Enär det visat sig att förbudet mot tillskott av ap- portegendom utgör ett hinder för en sund företagskoncentration, är det enligt inspektionens mening angeläget att ifrågavarande förbud upphäves. Inspektionen framhåller det angelägna ur allmänna synpunkter att de inom försäkringsbranschen pågående koncentrationssträvandena främjas. De fördelar, som samgående mellan försäkringsbolag innefattar, bör kunna komma försäkringstagarna tillgodo.

Med bibehållande av grundsatsen att betalning för aktie skall erläggas kontant bör enligt inspektionens förslag undantag göras för det fall att ett försäkringsbolags aktiekapital ökas för förvärv av mer än hälften av aktierna i annat försäkringsbolag eller, om aktier med olika röstvärde finns, så många aktier, att röstetalet för dem utgör mera än hälften av röstetalet för samtliga aktier.

Försäkringsinspektionen har inhämtat, att 1958 års försäkringssakkunniga avser att framlägga ett förslag av samma innebörd. De sakkunnigas betänkande är för närvarande under tryckning. Med hänsyn till vikten av ökad koncentration inom försäkringsväsendet finner inspektionen det angeläget, att en lagändring av ovan angiven innebörd genomföres snabbast möjligt. Inspektionen föreslår därför, att förevarande isolerade fråga förelägges redan innevarande års riksdag och icke uppskjutes till dess 1958 års försäkringssakkunnigas fullständiga förslag till ändringar i försäkringsrörelselagen blir föremål för ett slutligt ställningstagande från statsmakternas sida, vilket icke kan förväntas förrän tidigast 1961. Inspektionen tillfogar slutligen att inspektionens förslag uppgjorts i samråd med nämnda sakkunniga och överensstämmer med de sakkunnigas förslag i ämnet.

Remissyttranden över försäkringsinspektionens förslag. Över inspektionens förslag har, efter remiss, yttranden avgivits av 1958 års försäkringssakkunniga och Svenska försäkringsbolags riksförbund. Båda remissinstanserna tillstyrker den föreslagna lagändringen.

1958 års försäkringssakkunniga anför, att de räknar med att det av dem utarbetade betänkandet efter vederbörlig remissbehandling bör kunna föranleda proposition till 1961 års riksdag. Med hänsyn till ett aktuellt fall, vilket bedömts såsom brådskande, har försäkringsinspektionen förordat, att den av inspektionen framlagda lagfrågan icke behandlas tillsammans med de sakkunnigas övriga lagförslag utan utbrytes till isolerad snabbbehandling och förelägges innevarande års riksdag. Ehuru i det läge, vari frågan om en översyn av lagen om försäkringsrörelse befinner sig, ett dy-

likt tillvägagångssätt synes vara ganska extraordinärt, har de sakkunniga icke någon anledning att motsätta sig en särskild snabb handläggning av förevarande specialfråga.

Departementschefen. Utvecklingen på försäkringsväsendets område har sedan lång tid präglats av strävanden till koncentration av företagsenheter. Vid tillkomsten av 1948 års försäkringsrörelselag framhölls även det önskvärda i att möjligheterna till företagskoncentration på lämpligt sätt underlättades. Närmast diskuterades därvid frågan om bestämmelser motsvarande aktiebolagens fusionsregler borde upptagas i den nya lagen om försäkringsrörelse. En sådan lösning avvisades emellertid med den motiveringen att de aktiebolagsrättsliga reglerna om genomförande av fusionsavtal med domstolsprocedur för prövning av borgenärernas rätt icke utan vidare lät sig anpassas efter försäkringsväsendets förhållanden. I stället vidtogs en förenkling av då gällande regler om frivillig överlåtelse av försäkringsbestånd. Samtidigt utsträcktes bestämmelserna härom — vilka tidigare endast gällt livförsäkring — till att avse även skadeförsäkring.

Såsom försäkringsinspektionen framhållit ställer den hårdnande konkurrensen från utlandet inom försäkringsbranschen och den senaste tidens snabba utveckling bl. a. på det kontorstekniska området ökade krav i vårt land på samarbete försäkringsföretag emellan och på samgående i större enheter. Nuvarande lag om försäkringsrörelse har emellertid visat sig icke i alla situationer tillgodose behovet att på ett ändamålsenligt sätt kunna sammanföra bolag i koncerner och därigenom rationalisera driften. Den metod för sammanslagning av företagsenheter, som 295 § gällande lag om försäkringsrörelse anvisar, förutsätter att det ena bolaget träder i likvidation. Detta kan medföra sådana nackdelar att metoden i vissa fall framstår såsom olämplig.

I enlighet med sina direktiv har 1958 års försäkringssakkunniga tagit upp de problem, som sammanhänger med strukturförändringarna inom försäkringsbranschen. De sakkunniga har numera — för två dagar sedan — framlagt förslag som bl. a. syftar till att underlätta skapandet av koncerner. Förslag på grund av de sakkunnigas betänkande kan emellertid komma att föreläggas riksdagen tidigast under år 1961. Mot bakgrunden härav har försäkringsinspektionen — för att tillgodose det aktuella behovet av underlättande regler — föreslagit, att lagändring i detta syfte föreläggs redan innevarande års riksdag. Inspektionens förslag innebär en uppmjukning av nuvarande förbud för försäkringsbolag att vid utökning av aktiekapitalet mottaga apportegendom såsom likvid för nytecknade aktier. Genomföres förslaget öppnas möjlighet för försäkringsaktiebolag att företaga nyemission i syfte att förvärva aktiemajoriteten eller samtliga aktier i annat försäkringsbolag och därigenom skapa ett önskvärt koncernförhållande. Förslaget har tillstyrkts av remissinstanserna.

Jag är ense med försäkringsinspektionen att det är angeläget att redan nu söka komma till rätta med den otidsenlighet i lagstiftningen som blivit på-

talad. Även om det, i betraktande av att en revision av stora delar av försäkringsrörelselagen är nära förestående, i och för sig varit önskvärt om förevarande spörsmål kunnat anstå till dess de försäkrings-sakkunnigas betänkande kan tagas upp till bedömning, synes intresset av att utan dröjsmål jämna vägen för det pågående rationaliseringsarbetet inom försäkringsväsendet väga så tungt att berörda betänkligheter torde få vika. Det må påpekas, att ett ställningstagande nu i denna fråga icke behöver föregripa det resultat, vartill ett övervägande av de sakkunnigas förslag kan komma att leda. Den ändring av försäkringsrörelselagen som jag i detta sammanhang är beredd förorda bör betraktas såsom en provisorisk lösning i avvaktan på det samlade övervägande, som en allsidig bedömning av de sakkunnigas förslag förutsätter.

Jag delar även försäkringsinspektionens mening, att ett begränsat undantag från förbudet mot apporttillskott vid nyemission är den lämpligaste lösningen. Undantaget bör enbart gälla för det fall att ökningen av aktiekapitalet kommer till stånd såsom ett led i en koncernbildning eller syftar till en fullständig sammanslagning mellan försäkringsbolag. Det bör krävas att nyemissionen siktar till förvärv av mera än hälften av aktierna i annat försäkringsbolag eller, om aktier med olika röstvärde finns, så många aktier att röstetalet för dem utgör mera än hälften av röstetalet för samtliga aktier.

Vidare bör i enlighet med inspektionens förslag undantag ej få ske från förbudet mot apportbildning med mindre inspektionen lämnat medgivande därtill. Sådant medgivande bör grundas på prövning av samtliga bestämmelser rörande ökningen av aktiekapitalet och aktieteckningen. Medgivande bör ej lämnas med mindre såväl den åsyftade koncernbildningen som de i samband med ökningsbeslutet träffade bestämmelserna framstår såsom lämpliga både ur försäkringstagarnas och ur det allmännas synpunkt.

I fråga om ökningsbeslut med bestämmelse om apporttillskott skall självfallet försäkringsrörelselagens allmänna regler om ökning av aktiekapitalet tillämpas. Härvid torde utan uttrycklig bestämmelse vad som stadgas om betalning av aktie komma att äga motsvarande tillämpning i fråga om tillskott. Med hänsyn till svårigheterna att i penningar värdera apportegendomen bör bestämmelsen i 45 § första stycket 5. om skyldighet att i ökningsbeslutet ange det belopp, som skall inbetalas för aktie, icke förändras till att aktie, som skall tillskjutas, i ökningsbeslutet uppskattas till visst penningbelopp.

I försäkringsinspektionens författningsförslag har upptagits bestämmelse om det bokföringsvärde som skall åsättas de förvärvade aktierna. En sådan bestämmelse — vilken har sin förebild i lagen om bankrörelse — torde dock sakna egentlig mening med hänsyn till den insyn i aktievärderingen som försäkringsinspektionen med det föreslagna tillståndsförfarandet erhåller. De allmänna reglerna om värdering av försäkringsbolags tillgångar torde alltså få tillämpas även beträffande ifrågakvarande aktier.

Bestämmelser av det innehåll som nu redovisats torde få upptagas i en särskild paragraf, som fogas till de i 44—58 §§ upptagna stadgandena om

aktiekapitalets utökning genom nyteckning. De nya bestämmelserna torde böra träda i kraft omedelbart efter utfärdandet.

I enlighet med det anförda har inom handelsdepartementet upprättats förslag, av den lydelse bilaga (*Bilaga B*)¹ till detta protokoll utvisar, till *lag om tillägg till lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse*.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över lagförslaget måtte för det i 87 § regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:

Björn Bergman

¹ Bilagan, som frånsett en redaktionell jämkning överensstämmer med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här utelämnats.

Försäkringsinspektionens förslag

till

Lag

om tillägg till lagen om försäkringsrörelse den 17 juni 1948 (nr 433)

Härigenom förordnas att i lagen om försäkringsrörelse den 17 juni 1948 skall införas en ny paragraf, betecknad 58 a §, av nedan angiven lydelse.

58 a §.

Ökas försäkringsaktiebolags aktiekapital för förvärv av mer än hälften av aktierna i annat försäkringsaktiebolag eller, om aktier med olika röstvärde finnes, så många aktier, att röstetalet för dem utgör mer än hälften av röstetalet för samtliga aktier, må efter medgivande av försäkringsinspektionen aktie i det senare bolaget utgöra vederlag för aktie i det förra bolaget samt teckning ske med villkor, att sådant tillskott göres. I dylikt fall skola bestämmelserna ovan om aktiekapitalets ökning gälla med de tillägg och undantag som nedan angivas.

Beslutet om aktiekapitalets ökning skall innehålla jämväl alla de om aktieförvärvet och koncernbildningen träffade bestämmelserna. Vad som stadgas i 45 § föranleder ej därtill, att värdet av aktie som tillskjutes skall i beslutet uppskattas till visst penningbelopp. Försäkringsinspektionens beslut om medgivande skall genom styrelsens och verkställande direktörens försorg *dels* minst en vecka före bolagsstämman hållas hos bolaget tillgängligt för aktieägarna, *dels ock* framläggas å stämman.

Avskrift av försäkringsinspektionens beslut skall vara fogad vid teckningslistan. Beslutet skall vara medtaget i listans förteckning över bifogade handlingar.

Vad som stadgas i 46 och 50 §§ samt 53 § andra stycket äger icke tillämpning i förevarande fall.

Anmälan som avses i 57 § 1 eller 2 mom. skall, i stället för försäkran som där sägs, innehålla uppgift å de aktier som tillskjutits och det antal aktier i bolaget, för vilka tillskott skett.

Tillgång, som försäkringsaktiebolag på sätt ovan sägs förvärvat, skall vid dess införande i bolagets böcker upptagas till skäligt värde.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 25 mars 1960.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden BECKMAN,
E. SÖDERLUND,
TAMMELIN,
regeringsrådet NEVRELL.

Enligt lagrådet den 23 mars 1960 tillhandakommet utdrag av protokoll över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet den 18 mars 1960, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till lag om tillägg till lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av lagbyråchefen G. Borggård.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:

Clas Amilon

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1 april 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, lagrådets den 25 mars 1960 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 18 mars 1960 remitterade förslaget till lag om tillägg till lagen den 17 juni 1948 (nr 433) om försäkringsrörelse.

Med förmälan att förslaget av lagrådet lämnats utan erinran hemställer föredraganden, att detsamma, efter en mindre redaktionell jämkning, måtte jämlikt 87 § regeringsformen föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Björn Bergman